

*De
Zwaartekracht
Is Oock Maar
Een Mening*

**HARRY
ZEVENBERGEN**

LetterRijn

De zwaartekracht is ook maar een mening

Harry Zevenbergen

Inkijkexemplaar

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan. Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zo nodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (i) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (ii) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

Eerste druk, mei 2014
© 2014 LetterRijn
Auteur: Harry Zevenbergen en
Adriaan Bontebal (top 5 Zevenbal)
Redactie: Theo van Rijn
Ontwerp omslag en
opmaak: Studio Het Mes.
Portretfoto Harry: Leander van
Haagse Kopjes
Drukwerk: NBD | Biblion
Uitgeverij: LetterRijn
www.letterrijn.nl
ISBN: 978-94-918750-4-5

Vandaag in de boekwinkel.

Moeder tegen haar 16-jarige
dochter:

'Deze boeken, dat is echte literatuur,
maar daar zitten ook best wel leuke
boeken bij hoor.'

Ik heb dat natuurlijk even ontkracht
en gezegd dat mijn boek een paar
kasten verderop staat.

Straks gaat iedereen echte literatuur
lezen en dat kunnen we niet hebben.

Dan gaat het bijzondere er wel van
af.

Voorwoord

In 2001 startte ik met mijn collega en vriend Adriaan Bontebal een dagelijkse column. Dat wil zeggen: hij schreef de ene dag en ik de andere en op zondag, onze rustdag, hadden we gasten. We bedachten de ZevenBal. Een column die als enige regel had, dat de maximale lengte 230 woorden was. Natuurlijk maakten we af en toe een uitzondering, regels en wetten zijn er tenslotte om gebroken te worden.

Voor deze bundel heb ik alles herlezen en een keuze gemaakt uit de ZevenBallen. In deze bundel bijna geen ZevenBallen over wielrennen en voetbal, omdat deze eerder reeds gebundeld zijn. Het tijdperk van de ZevenBal duurde van de zomer van 2001 tot 2007. De selectie van mijn beste ZevenBallen heb ik aangevuld met een aantal meer recente columns. Een deel van de ZevenBallen en andere columns verschenen eerder in Ravage, Konfrontatie, 't Kan Anders, op de blogs Hofstijl, Haagspraak en Bankzitters of werden live voorgelezen op Den Haag FM, bij de literaire talkshow 'de Barrage' in het Paard en in het ADHD-café.

De bundel begint met de laatste ZevenBal ooit, geschreven voor en voorgelezen bij de uitvaart van Adriaan Bontebal. Deze laatste ZevenBal wordt als een kleine hommage gevolgd door een kleine selectie ZevenBallen van Adriaan Bontebal.

Harry Zevenbergen

De laatste ZevenBal (voor Aad)

Twee allochtonen in de Schilders-wijk
één uit Leidschendam
en één van de Grebbeberg,
hemelsbreed staat zijn huis een paar
honderd meter van het mijne.
Dat betekent niet dat we de deur bij
elkaar plat liepen, zulke mensen zijn
we niet. Het meeste ging via de
telefoon, de mail en wanneer we
elkaar zagen bij optredens.
Het begon in 1996 toen we met
onze held de punkdichter Attila
the Stockbroker optraden in het
Utrechtse ACU. Na het optreden zou ik
de laatste trein net kunnen halen.
Adriaan niet. Hij zei 'loop jij maar
vooruit jongen.' Het werd de nacht-trein
over Amsterdam en Haarlem, tijd
genoeg elkaar wat beter te leren
kennen. Kort daarna stond ik op *zijn*
podium in de Bordelaise. In die jaren
was de Bordelaise een ontmoetings-
plek van schrijvend Den Haag. Een plek
om nieuw werk uit te proberen en waar
nieuw talent de ruimte kreeg. Naast het
schrijven vonden we elkaar ook in de
echte belangrijke zaken van het leven.
We waren klunzen in de liefde, daarom
werden we verliefd op Dervla Kirwan uit
Ballykissangel, die gelukkig nooit heeft
hoeven kiezen. We hielden zielsveel
van de Tour de France, met muziek het
beste substi- tuut voor liefde. Voor de
Tour de France van 2001 vormden we
ZevenBal en schreven ieder dagelijks
een column voor Radio West en onze
website. We keken natuurlijk samen. Hij
thuis
op zijn bank en ik een paar honderd
meter verderop op de mijne en dan
belden we als we ons ergens over
opwonden. Na de Tour hadden we
de smaak te pakken en moest ook de
rest van de wereld eraan

geloven. We vielen met onze neus in de boter. 11 september, de oorlog in Afghanistan, Pim Fortuyn, Irak, maar ook de gebruikelijke ongemakken en absurditeiten van het dagelijks leven. In 2006 stopten we met onze dagelijkse column, het schrijven tijdens de Tour de France dat bleven we doen. Toen ik hoorde dat Aad ernstig ziek was, met de verwachting dat hij nog zo'n 8 maanden had te leven, dacht ik dat is nog één Tour de France. Niet dat ik dat tegen hem zei toen ik een paar dagen later bij hem voor de deur stond. Ik had geen idee wat ik wel moest zeggen. Aad deed de deur open met de woorden: 'Je hebt het zeker gehoord hè?' 'Ja,' zei ik en we praat-ten over zijn ziekte, over de serie verhalen die hij nog af wilde maken. Niet over de Tour de France, al denk ik dat het ook bij hem door het hoofd is geschoten. Nog één keer hangend op de bank sprinten, tijdrijden, de bergen over en afdalen naar Parijs. Met de jaarlijkse kater bij het zien van de Eiffeltoren, die voor mij staat voor de doffe berusting wetend dat het voorbij is. Dit is de laatste ZevenBal. Deze zomer rijd ik de Tour alleen.

De jaarlijkse kwelling die Dijkstra-Ducrot heet, blijft hem bespaard. Ik zal me voor twee ergeren. Schelden, dingen naar de tv gooien wanneer ze zoals gewoonlijk voordragen uit het kastelenboek en de clichébijbel.

Als de hemel zijn atheïsme overleefd heeft, hoop ik dat God een mooie racefiets klaar heeft staan voor Aad en er een gele trui op maat over het stuur hangt.

Harry Zevenbergen

Top 5 ZevenBallen van Adriaan Bontebal

Zaterdag 4 | 03

In de Leidse Breestraat staat een 17e-eeuws pand dat ooit bewoond is geweest door een vriend van een leerling van Rembrandt. Verder vind je in deze winkelstraat niets dat nog aan de grote schilder doet denken. Bij De Slegte liggen weliswaar stapels boeken met reproducties van 's meesters werken, maar dat staat zo ver van de echte Rembrandt, dat telt niet mee. De buurt achter de Breestraat, de omgeving van de Pieterskerk, is heel andere koek. Daar is nog veel te vinden dat rechtstreeks met Rembrandt in verband staat. Neem het stenen bankje aan de zuidzijde van de kerk: het is precies één week nadat de schilder voorgoed naar Amsterdam vertrok op zijn plek gezet. De link is evident, hoewel spaarzaam terug te vinden in zijn werk. Rembrandt zelf is zelden in de Breestraat geweest. Had hij zaken op het stadhuis of ging hij terpentijn halen bij de toenmalige V&D, liep hij altijd via Boter-, Vis- en Aalmarkt. Slechts één wandeling door de Breestraat hebben historici met zekerheid kunnen vaststellen: de ochtend dat hij bepakt met al zijn spulletjes op weg was naar het station om zich in de hoofdstad te vestigen. Toch is het onzin te zeggen: Rembrandt en de Breestraat zijn twee verschillende zaken. Dan onderschat je de betekenis van dat pand. In Florence is bijvoorbeeld geen huis meer te vinden waarin vrienden van leerlingen van Brunelleschi hebben gewoond. Nu schijnen er plannen te bestaan om het huis

in de Breestraat te slopen en op die plek een nieuwe vestiging van Blokker te bouwen. Blokker nota bene; het is algemeen bekend dat Van Rijn vreselijk de schurft had aan deze huishoudbazaar. Ik word daar doodmoe van: we gaan in Nederland zo slordig om met onze cultuurgoederen.

Dinsdag 9 IX 03

WIJ HAGENEZEN

Toen ik enkele dagen geleden op het Noordeinde een boekhandel uitkwam, hield een man me staande: 'Mag ik u de weg vragen?' 'Natuurlijk,' antwoordde ik. Enerzijds omdat ik netjes ben opgevoed, anderzijds omdat ik trots ben op mijn stratenkennis en daarmee graag te koop loop - ik ken zelfs het Binnendoor en het Achterom. 'Dank u,' zei hij, zette een streepje op een blocnote, lichte zijn hoed en liep door. Krijgen we nou? Verbluft keek ik hem na. Vijftig meter verder, bij het paleis, zag ik hem een wachtloper aanspreken, om even later weer een streepje ('ja?') te zetten, de hoed te lichten en zijn weg te vervolgen. Dit moest een practical joke zijn. Nu weet ik dat in dit jaargetijde eerstejaars van de Haagse Hogeschool worden ontgroend, maar ik schatte de man een jaar of zestig: niet echt de leeftijd van een aankomend student. Weer zag ik hem iemand aanspreken. De aangesprokene negeerde hem, wat hem er niet van weerhield een streepje te zetten en de hoed te lichten, in omgekeerde volgorde dit maal. Ik kreeg de neiging hem achterna te fietsen en naar naad en kous te vragen. Maar nee, ik hield me in. Veel leuker

was het mijn fantasie erop los te laten, ik zou het meteen dezelfde avond doen. Het is me echter ontschoten, ik zal diepere gedachten hebben gehad. Komt voor. Gisteravond, tijdens het regionale nieuws, kwam de man weer bovendrijven. Een woordvoerder van de gemeente verklaarde dat de afdeling toerisme een onderzoek had gedaan naar de hartelijkheid van de Hagenees. We blijken heel aardige mensen.

PS. 2,5 miljoen Nederlanders zijn in staat de krant te lezen las ik in de krant. De schatting lijkt me aan de wat hoge kant.

PS. 2 Dochter van een minister èn schoondochter van een koningin: de duivel schijnt ook altijd op de grootste hoop.

Donderdag 30 IX 04

WAT ZIJN DIE TOCHTEN STIL

Ik krijg het maar niet uit mijn hoofd, de Gezellige Kerst: 'Ik zit hier in mijn eentje met zijn vieren / de kat, de hond, de hamster, die zijn thuis.' Terwijl ik had willen schrijven: zie je wel, ik ben hem al helemaal vergeten. Je wordt bedankt André, het zeurt maar door. Zelfs met de radio uit. Is er al een stille tocht gehouden in Vinkenveen? (Vinkenveen, rustiek gelegen aan de meren, met nog anderhalve autoch-toon en veel Amsterdamse patsers.) Ik ben geen psycholoog, dat wil zeggen, ik heb er niet voor doorge-leerd. Net als iedereen (?) heb ik het wel op school gehad. Het is een vraag

van psychologische aard: vanwaar dat massale rouwen tegenwoordig? De stille tocht is er een uiting van. In Alphen aan de Rijn bijvoorbeeld, vanwege de (waarschijnlijk) vermoorde peuter. Boter na de vis, er had eerder moeten worden ingegrepen. 'We hebben de instanties gewaarschuwd,' balken de burens, 'en de instanties hebben gefaald.' Dank je de koekoek, instanties falen altijd, dat is bekend. Als de burens zo begaan waren met het lot van het kind, hadden ze iets meer gedaan dan slechts de instanties waarschuwen. En dan nu een stille tocht. Dat is het: men tocht stil om het eigen zieltje te wassen. Zie je wel dat het me raakt, al is het wat laat. Meer en meer begin ik voorstander te worden van de Remkes-methode. Dan bedoel ik niet dat ik mijn tanden niet meer poets. Ik bedoel: zie je een misstand, direct er op slaan. Wordt in een supermarkt een zeurend kind geslagen, meteen betreffende ouder een hengst voor zijn/haar harses. Probeer iemand je fiets te stelen: hup, vol op zijn ballen. Normen en waarden, eigen verantwoordelijkheid: geen debat maar daden.

PS. 'Ga je zaterdag naar Amsterdam?' werd mij gevraagd. Nee, ik ga naar Bredevoort.

donderdag 21 VII 05

GELD

'Zo, aan het werk?' Het sarcasme druipt er af. Ik ben inderdaad aan het werk. Vanaf de bank kijk ik naar de zeventiende etappe van de Tour de

France. Van Pau naar Rével over 239,5 kilometer, de langste rit van deze Tour. 's Avonds schrijf ik er een stukje over en ja, mevrouw Bontebal, dat is werk. Maar dat schijnt niet tot haar botte hersenen door te dringen. Zelf is ze de stad in geweest om te 'shoppen'. Mijn God, wat haat ik dat woord. Wat is er mis met de term winkelen? In het verleden vroeg ik weleens wat ze had gekocht. Eén keer: 'Dat gaat je niets aan,' heeft me genezen van de gewoonte. Ze doet maar, het is haar geld. Het mag duidelijk zijn dat ik van dat mens af moet. Maar dat geld is het punt. Het mens is loaded en daar pik ik een bescheiden graantje van mee. Op de keper beschouwd gedraag ik me als een hoer, ik weet het. Maar zonder haar geld zou ik nu ergens vakkenvuller zijn, want naast het schrijven heb ik nauwelijks kwaliteiten. Gediggies noemt ze het. En verhaaltjes. Vals krenge. Ze gaat voor mijn beeld staan en kijkt me woedend aan. Wat nou weer? 'Je bent weer bij die slet geweest,' snauwt ze. Ik ben inderdaad bij mijn vriendin langs geweest, maar dat heb ik stiekem gedaan (wat je stiekem doet is toegestaan.) Hoe kan ze dat in godsnaam weten? 'Ik zie je denken: hoe kan ze dat in godsnaam weten? Je haar, lul. Je hebt haar je haar laten knippen, ik herken haar rampzalige stijl.' Inwendig sla ik mezelf voor mijn kop. Hoewel? Het maakt me eigenlijk niet uit dat ze weet dat ik een vriendin heb. Ik moet van dat mens af, maar hoe stel ik het geld veilig? Zou ik geen alimentatie kunnen krijgen? Maar dan moet ik eisende partij zijn. Op wat

voor gronden? Ze heeft geen vriend, dat weet ik zeker. Voorlopig zit ik nog aan haar vast. Laatst op een feestje vertelde ik een kennis, met haar binnen gehoorsafstand: 'We blijven bij elkaar vanwege de centen.' Zo is dat.

PS. Per direct over te nemen: vals kreng. Nauwelijks gebruikt.

Donderdag 14 X 04

WRATTEN

'E_n, ouwe strompelaar, nog wat gegeten de laatste tijd?'
'Rare vraag. Hoezo?'
'Je hebt toch last van je been. Dan kan je toch geen boodschappen doen.' 'O, bedoel je dat. Laat ik je gerust stel-len: ik heb uitstekend gegeten. Sinds we gebukt gaan onder alarmfases - code rood, code pimpelpears - zorg ik er steeds voor een flinke voorraad in huis te hebben. In kastjes, koelkast en vrieskist. Kattenvoer en mensenvoer. Adriaan Hamster, aangenaam. Mocht ik door mijn voorraden heen zijn, kan ik altijd een beroep op mijn burens doen. Aardige lui, aan beide kanten. Ik woon tenslotte in de Schilderswijk. Maar gisteren heb ik weer eens echt lekker gegeten: mosselen.'
'Verse?'
'Jewel, en zelf gehaald. Kwestie van prothese aan en doorbijten. Mijn visboer zit twee straten verderop, het was te doen. Maar, iets heel anders: toen ik de mosselen stond te spoelen overviel mij een nare jeugdherinnering.'
'Laat me raden. Je bent er toen je klein was een keer flink ziek van

geworden.'

'Nee, dat is het niet. We aten thuis nooit mosselen. Ga maar na, we waren met zijn elven. Nog los van de prijs, we hadden het erg smal: hoe kook je elf kilo mosselen op een tweepitter? Makreel, schol en wijting schafte de pot, en altijd op vrijdag. Het was woensdag gisteren. Nee, het waren de wratten op sommige schelpen, kleinere schelpdieren die zich erop hebben vastgezet.'

'...'

'Op de lagere school had ik zelf veel last van wratten, op mijn handen. Eens in de twee weken moest ik naar het ziekenhuis. Op de fiets naar het volgende dorp. Twee uurtjes weg uit de klas was natuurlijk fijn, maar ik ging iedere keer met lood in mijn schoenen.'

'Dat trapt wel stevig weg.'

'Hou je muil nou eens even. Het ging om de therapie, dat was een ramp. De wratten werden behandeld met bevroren koolzuur. Dat is vloeibaar, de arts bewaarde het in een ther-mosfles. Hij doopte steeds een wat-tenstaafje in de fles en stipte daarna een wrat aan. Ik had er meestal een stuk of tien, vijftien. Die zoi brandde als de hel. Na de behandeling had ik nog steeds wratten, maar bovendien grote blaren op mijn handen.'

'Ach, jongetje, en daar werd je vreselijk mee gepest.'

'Dat niet. Mijn klasgenoten hadden zoveel om me mee te treiteren, daar konden ze die wratten niet ook nog eens bij hebben.'

**ZevenBal, de
Series:**

GESTOORD

*een romantische
tragikomedie*

HOE HET ALLEMAAL BEGON

Ik heb iets met exen. Een ex heb je voor het leven. Contact of geen contact. Exen zweven als geesten in het onderbewustzijn, om af en toe te verschijnen. De relatie met een ex wordt bepaald door een combinatie van resten aantrekkingskracht, melancholie en oud zeer. Exen hebben een mening over je gebaseerd op het verleden, eentje die soms nog pijnlijk accuraat is.

Het gezamenlijke verleden kan een waar mijneveld zijn, waar altijd zorgvuldig omheen gedanst moet worden. Of een bron van vermaak, maar je moet altijd oppassen niet met bepaalde opmerkingen de echte liefde met terugwerkende kracht alsnog te beschadigen. In mijn hoofd heb ik mijn geschiedenis vaak doorgenomen. Ook de doos met brieven van toen ik die nog schreef, ontdeed ik af en toe van het stof. Dan lees ik een stapel van prille liefde tot het natrappen wanneer het allemaal is afgelopen. Of ik doe steekproeven en probeer te raden op welk moment in de relatie de brief geschreven is. Maar tot nu toe heb ik er nog nooit serieus verslag van gedaan.

Een tijdje geleden zat ik met een ex in een Mexicaans restaurant. In dit restaurant beleefde ik ooit een avond die ik niet snel zal vergeten. Haar ex-vriendje was voor een paar weken terug uit de VS waar hij werkte. Samen met hem en de beste vriendin van mijn vriendin, gingen we uit eten. Vanaf het begin was de situatie zeer gespannen. De twee vriendinnen deden een geslaagde poging snel dronken te worden en de ex zat voortdurend steken onder water te geven en rotopmerkingen naar mij te maken. Ik ben er geen van *kom maar even mee naar buiten* en bovendien droop de wanhoop er vanaf.

Het gebeurde toen ik later samen met mijn vriendin naar huis liep. We waren halverwege een antieke trap in een donkere steeg. Iets waarom de stad waar ze woonde bekendstaat. Ik weet niet meer wat het was, ik denk dat ik een rotgrap maakte. Ze explodeerde, liep de trap af en nam een taxi. We maakten het later weer goed, toen ook ik de weg naar haar huis weer had gevonden. Ze woont nu samen met dat ex-vriendje. Ik zie haar met enige regelmaat wanneer ik op tournee ben in Groot-Brittannië. Tot nu toe heeft ze me nog nooit uitgenodigd voor een etentje met haar en haar man. Niet dat ze iets te vrezen heeft, ik heb het hem al lang geleden vergeven.

De laatste keer dat we het over onze levens en de liefde hadden, maakte ze een opmerking die me aan het denken zette. Ik zou, zo

zei ze, altijd vallen op psychisch gestoorde vrouwen die thuishoren in een gesloten kliniek in Zwitserland of Nepal. Voor de zekerheid en om misverstanden te voorkomen, vroeg ik haar eerst of die psychische staat bestond uit het feit dat die vrouwen ook voor mij vielen. Ze zei dat dat meespeelde maar nooit voldoende reden kan zijn voor dwangbehandeling, er was meer. Misschien komt het dan door mijn eenzijdige blik en neiging tot overdrijving, probeerde ik nog. 'Dat heb ik er al afgetrokken, maar ze zijn echt gek.' Ik bleef ontkennen dat ze gelijk had en veranderde van onderwerp.

MICHELLE & ANTOINETTE

De volgende dag kon ik de gedachte maar niet uit mijn hoofd krijgen. Ik liep ze één voor één af. Ik begon bij Michelle, met wie ik drie maanden samenwoonde. Ze deed drie keer per dag - na iedere maal-tijd - een grote schoonmaak, en tussendoor hield ze het grondig bij. Ik zag het probleem niet, want ik hoefde zelf nooit iets te doen. Ik maakte het uit, omdat ze door al dat poetsen te moe was om af en toe eens iets anders leuks te doen.

Na Michelle was er Antoinette. Antoinette werd regelmatig ge-roepen door God, ze had dan missies te vervullen. Ik ben gelovig opgevoed, dus het verontrustte me niet echt. Pas toen satan haar ging roepen en ik mijn lievelingscavia gekruisigd boven de deur van mijn werkkamer vond, wees ik haar de deur (de buitendeur). Maar gek, nee. Fanatiek religieus, ja. Maar om nou iedere fanatieke gelovige in een inrichting te zetten dat gaat me te ver...

BERENDIEN & LOTTE & JANINE

Na Antoinette kwam Berendien, die een verwoed filatelist was. Wanneer we in het buitenland op vakantie waren, scheurde ze postzegels van brieven uit de fietstassen van de plaatselijke post-bodes. In Nederland liep ze alle beurzen af. Onze relatie eindigde met een bijl, die ze net naast mijn hoofd in een deurpost sloeg. Dit omdat ik het raam had opengezet om een beetje door te luchten, terwijl zij de serie Willem van Oranjezegels uit de zeventiende eeuw aan het uitzoeken was op tafel. Ieder zijn hobby dacht ik al-tijd, ik kijk iedere avond voetbal.

Het was de beurt aan Lotte. Lotte praatte voortdurend, ratelde. Na twee weken was ik gek. Toen kwam Janine die alleen praatte op zondagen tussen vier en vijf. We beperkten ons in dat uur tot het

hoogstnoodzakelijke en het bleek dat dat makkelijk in een uur pas-te. We hadden altijd nog een kwartier over om te babbelen. De rest van de week communiceerden we op andere manieren. Na een tijdje ging ik de zinloze discussies, het roddelen, de ditjes en de datjes, de huishoudpraat missen. Het leven is te kort voor belangrijke zaken.

JOZEFIEN & CONNIE

Ik werd gered door Jozefien, ze was gothic. Altijd bleek en cha-grijnig, al had ze niets om chagrijnig over te zijn. Ze had mij toch. Regelmatig betrapte ik haar met een scheermes in bad, staand op de rand van een klif, liggend voor de trein, met haar hoofd in de oven of balancerend op de top van de plaatselijke kerktoren. Maar na de eerste schrik bleek dat ze altijd wachtte tot ik kwam. Toen ik de neiging kreeg om haar een zetje te geven, de machinist aan te sporen, zelf het mes ter hand te nemen of het gas aan te zet-ten, kwam Connie van energielease langs om de geiser schoon te maken.

Connie was een verademing. Eindelijk een vrouw die niet aan mij vroeg of ik een schilderijtje wilde ophangen, het toilet wilde repareren of... Ze was altijd aan het klussen, als er niets kapot was dan zorgde ze daar eerst voor. Wanneer we aan het vrijen waren en het bed piepte, had ze de gereedschapskist er al weer bij en lag onder het bed. Smeerolie dooft bij mij ieder lustgevoel, maar dat er bij haar een schroefje los zat dat had ik dus niet door.

ANTOINETTE II & MEREL

Antoinette II was nogal jaloers. Wanneer ik bij de kassa een grapje maakte tegen de caissière, moesten we de desbetreffende super-markt voortaan mijden. Wanneer ik een avond presenteerde kwam ze mee en observeerde voortdurend iedere beweging en woord dat ik wisselde met vrouwelijke collega's en publiek. 's Avonds bij thuiskomst begon het dan, ieder gebaar, woord en beweging werd nage-daen en uitgelegd als flirten, voor- en overspel en een bewijs dat ik nooit van haar had gehouden. Wanneer ik de moed bijeenraapte om eens alleen uit te gaan, werd ik de hele avond ge-sms't en maak-te ze het uit. Tot ik het een keer uitliet en een nieuw adres en telefoonnummer zocht. Toch geloofde ik dat het een teken van haar liefde was, hoe ongelukkig ze die liefde dan ook uitdrukte.

Merel was een hippie. Ze zei: 'echte liefde is vrijheid.' Ik mocht

Dagboek van een postbezorger in de Schilderswijk

De vingers van de postbezorger

Het bezorgen van de post is een edel beroep, maar de romantiek zit niet in de handeling zelf. In principe is het niet meer dan de post van nummer 15 door de deur van het corresponderende nummer doen en of daar nu Maxima en Alexander, mijnheer en mevrouw Jansen of de broertjes Ahmed en Abdel wonen, dat doet er niet toe. De romantiek van de postbode is dat hij overal komt, mensen ziet en spreekt en deel uitmaakt van de intiemste momenten in hun leven. Of het nu is omdat hij ze een belastingteruggave bezorgt, de vakantiekaart, een rouwkaart, de brief van een deurwaarder of een liefdesbrief. Maar slechts zelden heeft hij weet van het leed of de vreugde die hij de mensen bezorgt. Hij maakt het verschil en dat dan ook nog eens met gevaar voor eigen lichaamsdelen. Mensen beseffen namelijk vaak niet wat ze de postbode aandoen. Ik kan me in ieder geval niet voorstellen dat er mensen zijn die met satanisch genoeg wachten op de vloeken of de kreten van pijn wanneer de post door de bus komt. De ene brieven-bus is de andere niet. Er zijn er bij die zouden kunnen worden tentoongesteld in Museum de Gevangenpoort. Ze zijn er in soorten en maten.

Ik zal er een aantal beschrijven en misschien kunt u straks even kijken of uitproberen welke u zelf heeft en zo nodig een ander aanschaffen.

1. *De klepper* — Een ongevaarlijke maar luidruchtige brievenbus. De klep is vrij groot en valt, nadat de

post erdoor is gegleden, met veel lawaai dicht. Doet ook vaak tevens dienst als vervanging van de bel.

2. *De lilliputter* — De lilliputter is een brievenbus die irritatie oproept. Een kaart of een brief kan er doorheen, maar alles dat groter is moet gevouwen en met veel geweld en kans op beschadiging naar binnen worden geduwd.

3. *De muizenval* — Een brievenbus met een sterke veer die moeilijk is te openen, maar die zeer goed en met veel kracht weer sluit. Met stevige post is het nog goed te doen, maar met een slappe envelop ben je bijna genoodzaakt met je vingers naar binnen te gaan om deze erdoor te krijgen. Met een beetje pech haalt deze bus letterlijk het bloed onder je nagels vandaan.

4. *De Guillotine* — Dit is de verbeterde versie van de muizenval. Het is niet de vraag of je gewond raakt maar of alles er nog aanzit wanneer je je hand terughaalt. Ik ken menig postbode die één of meer vingertopjes mist.

5. *De borstel* — Dit exemplaar is bedoeld om tocht tegen te houden, maar vormt in combinatie met 2, 3 en 4 een extra te nemen hindernis.

6. *Brievenbus met hond* — De eerste les is: stop nooit je vingers door de brievenbus. Zoals gezegd kan dit bij sommige bussen bijna niet worden vermeden en bij de muizenval en de guillotine valt het overhaast terugtrekken van de vingers bovendien ook niet aan te raden. Met

een hond die het op de vingers heeft voorzien, moet je echter uit twee kwaden de minste kiezen.

7. *Het tochtgat* — Dit is voor de postbode de ideale bus. Je hebt maar één hand nodig en kunt daarmee de post met een ferme worp door de deur gooien. Ik kan me nog herinneren dat ik als krantenjongen een bus had met daarachter op twee meter afstand een paraplubak. De kunst was om de krant met de juiste kracht door de bus te gooien in de paraplubak. Het leverde geheid een klacht op en excuses wanneer men de kranten op een regenachtige dag uiteindelijk vond.

8. *De open deur* — Makkie. Vanaf grote afstand, mijn persoonlijk record is 25 meter, kan de post naar binnen gegooid worden. Het prikkelt bovendien de fantasie, want wat zou het leuk zijn om stiekem naar binnen te sluipen en de post op de wc-bril te leggen, in de koelkast, in de slaapkamer onder het kussen of tussen twee boterhammen op een bordje op de tafel met een kopje warme thee erbij. Tot nu is het bij gedachten gebleven.

Bezorg jezelf een zonnige zomer

Vakantie is buiten zijn en vrij zijn.
Dat geldt ook voor een baan bij Post.nl. Je bent

buiten en kan je eigen tijd indelen. Zelfs de hoeveelheid uren. Lekker in beweging in de zon. En na of voor het werk is er nog alle tijd om andere leuke dingen te doen. Want dat is echt

vakantie. Aldus een wervingsfolder van Post.nl voorheen TNT, de voormalige PTT. Het begon allemaal toen deze folder bij mij door de bus viel. Op de voorkant een plaatje van mensen op het strand. Een man onderuit op een stoel met een posttas naast zich, genietende van de zon. Een aantal vrouwen spelend met een strandbal. Verder is het strand leeg. Dat kan nooit het strand in Den Haag of Scheveningen zijn. Met dat weer mag je blij zijn als je handdoek nog ergens tussenpast. Het strand in de zomer, dan ga ik liever post bezorgen. Dat en het feit dat ik door tijdelijke liquiditeitsproblemen in mijn persoonlijke kunstsector gedwongen werd tot deze stap. Voor mij is vakantie, slenteren door een mooie stad. Ik woon in een mooie stad en wanneer ik bij dat slenteren wat brieven ergens door de bus moet doen, dan doe ik dat gewoon. En zo begon het allemaal; mijn carrière als postbezorger. Niet dat ik een groentje ben. Van mijn 16e tot en met mijn 21e bracht ik de post rond in Rhenen en wanneer je dat op de hellingen van de Rhenense bergen kan, dan kan je het overal. 's Middags bezorg ik post en lang daarvoor, van 5 tot 7 wanneer bijna iedereen nog slaapt, sorteert ik de post voor de postbussen. Maar wiens post ik in handen krijg, bij wie ik het bezorg en wat er in staat dat houd ik voor me. Dat valt onder het briefgeheim. Over het algemeen houden postbodes zich daar aan. In Rhenen maakte een grote groep postbodes, mannen, een uitzondering voor een discrete envelop, waarin de Playboy maandelijks op het postkantoor

arriveerde. Voorzichtig opende de vinder de envelop en haalde het nieuwe nummer tevoorschijn. Triomfantelijk zwaaide hij ermee. In de daarop volgende secondes werd hij bestormd door een groot deel van de collega's. Ook de chef kwam hoofdschuddend even meekijken. Daarna ging de Playboy terug in de envelop. Wanneer het nodig was, werd er nog even een stickertje met beschadigd op geplakt en was hij weer klaar voor bezorging. Verder was, voor zover ik kon overzien, het briefgeheim heilig. Natuurlijk viel alles wat de postbodes op straat zagen en wat ze te horen kregen in gesprekken onderweg niet onder het briefgeheim. Alles maar dan ook alles werd doorverteld. Het gezegde luidt dan ook niet voor niets: Wanneer de postbode het niet weet, weet niemand het. Tijdens mijn vakantie heb ik al heel veel mensen ontmoet. Vakantievrienden met wie ik soms even een babbeltje maak. Kinderen die een stukje met me meelopen en me van alles vertellen of die elastiekjes van me willen. Met veel plezier geef ik ze een handvol. En iedere dag bezorg ik de post bij het Catshuys, je-weet-wel schuin tegenover de Albert Cuip. Rutte heb ik er nog nooit gezien. En dat terwijl de Nederlandse Thatcher vorige week nog wel elders in de Schilderswijk op gypies werd gesignaleerd. Want dat moet gezegd: onze Thatcher heeft een vriendelijke uitstraling. Met een glimlach steelt hij van de armen en laat de rijken met rust. Maar in mijn vakantie wil ik onbezorgd leven en niet denken over de staat van Nederland. Wanneer ik Rutte

tegenkom geef ik hem een handvol elastiekjes, als hij er om vraagt. Als hij mij tegenkomt trakteert hij me op een kopje thee. Want dat is echt vakantie.

Nadenken is een grote handicap

In principe hoef ik niet zoveel te denken over wat ik aan het doen ben. Zoals eerder opgemerkt, de post van nummer 15 moet in de bus van het corresponderende nummer. Dat is de basisregel, maar wat nu wanneer ik voor de deur sta bij nummer 15 en er is geen deur. In plaats van een deur staat er een grote houten plank en daarachter zijn bouwvallers druk in de weer. Of nog vreemder, ik sta voor de deur bij nummer 15 en er is niet eens een huis. Wanneer ik naar rechts beweeg sta ik bij 13 loop ik verder naar links kom ik bij 17, terwijl op de brief toch duidelijk 15 staat. Of ik sta bij 15 en er is een huis, er is een brievenbus, maar deze zit zo vol dat er niets meer bij kan. De dagen ervoor heb ik op hangen en wurgen er nog een paar brieven bij weten te krijgen, maar deze keer kan het echt niet meer. Ik kan natuurlijk de brieven retour afzender sturen en de zender met het probleem opzadelen, maar ik hou niet van problemen die ik niet kan oplossen. Uiteindelijk besluit ik dat ik niet anders kan. Ik pak mijn pen en stop de brieven met een zwaar gemoed in de oranje rode brievenbus, wetend dat morgen een aantal mensen de post die ze als verzonden beschouwden weer terugkrijgen. Ik weet niet of dit gevoel van falen slijt.

Ben ik de enige postbezorger die hiervan wakker ligt? Denken, daar ben ik goed in en dan heb ik het vooral over de kwantiteit die niet noodzakelijkerwijs gepaard gaat met kwaliteit. Zo heb ik nog zo'n puntje. 's Morgens om 5 uur sta ik de post voor de postbussen te sorteren. Ieder vak waarin ik de post moet gooien heeft een kleur. Het vak is of rood of blauw. Wanneer alles klaar is, klinkt de stem van de chef door de ruimte: 'Eerst rood, dan blauw.' Na een aantal herhalingen is er altijd nog wel een postsorteerder die toch doodleuk de blauwe post uit de vakken aan het halen is. Wanneer alle rode post in bakken is gedaan, worden de karren naar de postzakken gereden waar alle post uiteindelijk op andere karren komt die corresponderen met een bepaalde rit. Na rood volgt voor blauw dezelfde procedure. Simpel, een postsorteerder doet de was. Of het nou een grap is van de postsorteerders ten koste van mij als nieuweling, weet ik niet. Maar in de kast die ik sorteer zit naast rood en blauw ook een groen vak. Het is de enige kast met een groen vak. Ik durf het de chef niet te vragen en laat het groene vak gewoon voor wat het is. De volgende ochtend is het vak leeg en maalt het weer door mijn hoofd wat dat toch is met groen. Ik probeer het los te laten, voor zover ik weet heeft mijn groene vak geen rampen veroorzaakt. Iedere ochtend komt er post en gaat de post de deur weer uit. Ik moet het groene spookvak echt loslaten. Vandaag stond ik mijn posttas klaar te maken in de Van der Duynstraat, toen een man me vroeg of ik nog zo'n echte originele

postbode was en geen uitzendkracht. Het holde achteruit volgens hem. Er werden zoveel fouten gemaakt. Ik beloofde dat ik mijn best zou doen. Maar vanaf de eerste deur kwamen de gedachten. Ik stelde, om mezelf gerust te stellen, dat ik geen fouten maak. Ik maak geen fouten. Ik maak geen fouten.' Midden tijdens de 10e herhaling van dit mantra, gooide ik zonder opletten de post van nummer 15 door de bus van 13. Toen de post door de gleuf gleed zag ik nummer 13 op de deur staan. Na vijf minuten indringend aangebeld te hebben, deed er niemand open. Op het hoofd van mensen moet een waarschuwing staan: Denken kan het levensgeluk en het werkproces schaden. Want zo is het. Wanneer je over alles nadenkt, lopen zelfs de simpelste zaken spaak. Denken, ik raad het iedereen af.

Goede regen en slechte regen

Natuurlijk was dit niet de zomer waar de meeste zonzonabidders van droomden, toen de sneeuw vier kuub hoog lag. Maar een stralende zomer en dan met al die post sjuwen is ook niet alles. Ik heb alle soorten weer al gehad in mijn eerste weken als postbezorger. Grijsz lucht zonder regen, regen zonder noemenswaardige wind, vervelend benauwd met zo nu en dan een bui, eeuwigdurende hoosbui met windstoten, klapband en een kopje thee in de zon terwijl de fietsmaker een nieuwe band op mijn fiets legde, een waterig zonnetje. De meeste dagen had ik niets aan te merken op het weer. Ik heb een

vriendin die altijd steen en been klaagt wanneer het regent. Dan sta ik op haar te wachten en komt ze eindelijk, net als ik doorweekt, aan en moet ik het weer horen hoe nat het was onderweg. Maar omdat zij altijd te laat komt, wordt het feit dat ik veel minder lang onderweg was, gecompenseerd door het wachten in de regen. Meestal laat ik haar even uitrazen, om vervolgens tot de orde van de dag over te gaan. Eén keer maakte ik de fout om over goede regen, zelfs lekkere regen te beginnen. Ze was nog niet klaar met haar verzopen kactac en kon de opmerking niet waarderen. Het ging nu niet meer over de regen maar over mij. Ik zou niet genoeg invoelen hoe andere mensen iets beleven. Ik gaf dat onmiddellijk toe, want dat is waar. Een beetje autisme kan me niet worden ontzegd. Later, op een beter moment, hebben we nog wel een prettig gesprek gehad over goede regen en slechte regen. Ze was het niet met me eens, zei dat alle regen nat en vervelend is, zeker voor haar als vrouw. De meeste make-up is nu eenmaal niet waterproof. Ook niet als dat nadrukkelijk op de verpakking staat. Maar ze moest wel glimlachen toen ik vertelde over hoe ik als jongentje uren kon voetballen in de brandende zon. Hoe fijn het dan was door een stortbui te worden overvallen. Dat we genoten van zo'n oprisser en de middag eindigde met één groot modderbad. Nog steeds voetbal ik graag in de regen of na een flinke bui. Een man van mijn leeftijd mag heel veel dingen niet meer. Eén daarvan is in de modder rollen. Maar met een voetbaloutfit aan en noppen

Wil je meer van deze verhalen lezen? Zowel het papieren boek - ISBN: 978-94-91875-04-5 en € 15,- - als het eBook – ISBN: 978-94-91875-05-2 en € 5,99 – zijn vanaf 16 mei 2014 verkrijgbaar in de webshop van uitgeverij LetterRijn, www.letterrijn.nl als overal elders in de boekwinkels (ook online)

